

REFERAT Teknik- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 13-04-2021

Mødedato Tirsdag d. 13. april 2021 kl. 14:00

Mødested Byrådssalen, Tønder Rådhus

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering - åben den 13. april 2021.....	4
Orientering om vedligehold af grusveje.....	6
Budget 2022- Teknik- og Miljøudvalgets område.....	7
Prioritering af emner til cykelpuljeansøgninger.....	8
Ansøgning fra Døstrup Borgerforening og Praktisk Økologi om mere Vild natur.....	10
Stadepladser opkrævning af afgifter.....	12
Godkendelse af projektforslag fra Tønder Fjernvarme.....	13
Godkendelse af projektforslag fra Løgumkloster fjernvarme.....	16
Ansøgning fra Spangholm om overtagelse af gadelys samt optase som offentlig vej.....	18
Kongevej 43, 6270 Tønder - udskiftning af vinduer.....	20
Ændret vigepligt i Højer by.....	21
Vestskoven 93, 6520 Toftlund – Ansøgning om dispensation, til opførelse af carport nært skel.....	22
Opførelse af husstandsvindmølle.....	23
Årshjul.....	25
Lukket: Orientering - lukket den 13. april 2021.....	26
Underskriftsark.....	27

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-38-20

Sagsfremstilling

Godkende dagsorden til dagens møde.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at dagsorden godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 2: Orientering - åben den 13. april 2021

00.01.00-G01-36-20

Sagsfremstilling

Orientering fra udvalgsformanden:

Formanden har deltaget i møde med SEP (Strategisk Energiplanlægning Sønderjylland)

Orientering fra øvrige medlemmer:

Orientering fra forvaltningen:

Spildevandsområdet

John Pies Christensen fra Tønder Forsyning orienterer på mødet om spildevandsområdet og specifikt arbejdet med at reducere overløb herunder hvilke initiativer, der er igangsat og planlagt de kommende år.

Benyttelse af ejendommen beliggende på Uldgade 14, Tønder

Forvaltningen har modtaget en henvendelse fra ejeren af ejendommen, med en forespørgsel om at benytte den i en periode på op til tre år til kontor for "Foreningen til etablering af et museum for Hans J. Wegners møbelkunst". Første sal er ønsket benyttet til det samlede arkiv, og opbevaring for merchandise. Stuen ønskes benyttet som kontor, mødelokale, præsentation for udvalgte møbler, bibliotek, samt kontor for foreningens støtteforening. Den gældende lokalplan for området er lige blevet udarbejdet og blev endeligt godkendt i februar 2021. I henhold til den gældende nye lokalplan for Tønder Midtby er det i det omtalte område i Uldgade skærpet, at der skal etableres boliger, så der derved kan komme mere liv i ejendommene alle timer i døgnet. Forvaltningen har derfor vurderet, at der ikke kan gives dispensation til, at der etableres kontorfaciliteter for foreningens støtteforening.

Udkast til Vejledning om strategisk planlægning for landsbyer.

Efter planlovsrevisionen i 2018 skal kommunerne tage stilling til mulighederne for udvikling af kommunens landsbyer i kommuneplanen. Ændringen betyder, at der skal redegøres for udviklingen i landsbyerne og der skal laves retningslinjer for den strategiske udvikling af landbyerne. Planloven giver metodefrihed og Bolig- og Planstyrelsen har sendt et udkast til vejledning om strategisk planlægning for landsbyer i offentlig høring med frist for bemærkninger den 20. april 2021. Vejledningen har til formål at give et overblik over bestemmelserne om strategisk planlægning for landsbyer og inspirere til, hvordan arbejdet med strategisk landsbyplanlægning kan tilrettelægges og gennemføres i kommunerne. Vejledningen refererer bl.a. kommunale eksempler på strategisk planlægning og en metode til strategisk planlægning for levedygtige landsbyer, der er udarbejdet af Realdania i samarbejde med tre kommuner. Forvaltningen har ikke nogle bemærkninger til vejledningen, der tages til efterretning og der fremsendes en kvitteringsskrivelse. Kommuneplan 2017-2029 står foran en fuld revision og forvaltningen sender et procesoplæg til politisk behandling i august. Planlægningen af processen for den strategisk planlægning for landsbyer er endnu ikke fastlagt, men processen tager udgangspunkt i vejledningen og eksempler fra andre kommuner.

Status for anmeldelser af rotter

Status for antal rotteanmeldelser til kommunen er opgjort for årene 2018-2020.

Årstal	Kommunale anmeldelser
2020	1623
2019	1552
2018	1418

I tabellen er opgjort antallet af anmeldelser, som kommunen får fra borgene, og hvor kommunen efterfølgende tager ud og kontrollerer, om der er rotter. Tabellen opgør altså ikke af hvor mange af disse, der kan konstateres med rotter, og hvor der er gennemført en bekæmpelse, ligesom den privat udførte rottebekæmpelse ikke indgår. Det er svært at sige, hvad der konkret er årsagen til stigningen i rotteanmeldelser, men de milde vintre vurderes at have betydning, fordi rotterne kan nå at få et kuld mere. Det værste rotteår, vi har registreret, var i 2015 med langt over 2000 anmeldelser. I starten af 2021 har

vi haft mange frostdøgn og antal anmeldelser i januar i 2021 er på 138, mens det tilsvarende tal for januar 2020 var på 272 og i januar 2019 på 134. Tallene er pt. ikke alarmerende i forhold til en længere årrækkes antal anmeldelser, men der holdes løbende øje med udviklingen. Fra og med 2020 har vi rottekontrakt med Rentokil.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 3: Orientering om vedligehold af grusveje

05.00.00-G01-57-20

Beslutningstema

Orientering om vedligeholdelse af grusveje

Sagsfremstilling

På udvalgsrådet gives en orientering om driftsopgaverne med vedligeholdelse af kommunens grusveje i forhold til det kommende udbud af opgaven, i fald der ønskes ændret på serviceniveauet. Samtidig orienteres der om de sociale klausuler i den eksisterende kontrakt.

Fagchefen for Teknik og Plan indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 4: Budget 2022- Teknik- og Miljøudvalgets område

00.30.04-Ø00-3-21

Beslutningstema

Drøftelse af rammeudmelding og tidsplan. Generel drøftelse af budgetlægningen samt af områder for reduktionsforslag og udvidelser.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget godkendte den 11. februar 2021 tidsplan og proces for budget 2022. Budgetlægningsprocessen indeholder følgende rammer og opgaver for de enkelte områder:

- Fagudvalgene udarbejder et prioriteringskatalog på 1% af servicerammen. Fokus er på reduktionsforslag, som påvirker serviceniveauet mindst muligt. Forslagene prioriteres.
- Fagudvalgene udarbejder et udvidelseskatalog på 0,5 % til senere fælles prioritering af den afsatte pulje til udvidelser på 4,2 mio. kr. Forslagene prioriteres.
- Fagudvalgene drøfter om der er emner til større langsigtede analyseområder til budgetlægningen for 2023. Fremsendes til Økonomiudvalgets møde i juni.
- Eventuelle ”lokale” fagudvalgsudfordringer håndteres indenfor de enkelte udvalgs servicerammer.

Der er ikke frie anlægsmidler i 2022-2024. Nye anlæg kræver ændret prioritering indenfor rammerne. Der bliver udarbejdet et administrativt forslag til basisanlæg og en kvalificering af udgiftsfordelingen mellem årene for øvrige anlægsforslag. Dette danner udgangspunkt for fagudvalgenes drøftelse.

Budgetarbejdet forventes at få følgende indhold på fagudvalgsmøderne:

April Drøftelse af rammeudmelding og tidsplan. Generel drøftelse af budgetlægningen samt af områder for reduktionsforslag og udvidelser.

Maj Første drøftelse af:
- forslag til reduktioner og udvidelser efter oplæg fra forvaltningen,
- eventuelle budgetudfordringer indenfor udvalgets budgetområde og
- eventuelle forslag til langsigtede analyseemner.
Administrativt anlægsoplæg forelægges. Mulighed for at drøfte nye anlægsforslag.

Juni Anden drøftelse af:
- Reduktions- og udvidelsesforslag. Prioritering af forslagene.
- Eventuelle budgetudfordringer indenfor udvalgets budgetområde.
- Eventuelle forslag til langsigtede analyseemner.
Administrativt anlægsoplæg forelægges. Drøftelse af nye anlægsforslag og prioritering af anlægsforslag.

August Viderebehandling af reduktioner, udvidelser og anlæg efter eventuelle nye udmeldinger fra Økonomiudvalget, som følge af aftale om kommunernes økonomi.

Der er minibudgetseminar den 30. juni og budgetseminar den 8. og 9. september 2021.

Der henvises til bilaget Økonomiske procedurer for 2021 med hensyn til eventuelle uddybende og supplerende oplysninger.

Direktionen indstiller,

at budgetlægning for 2022-2025 drøftes.

Beslutning

Sagen drøftet.

Bilag

Økonomiske procedurer 2021, herunder tidsplan og proces for budget 2022

Punkt 5: Prioritering af emner til cykelpuljeansøgninger

05.00.00-G01-84-20

Beslutningstema

I denne sag beslutter Teknik- og Miljøudvalget hvilke cykelstiprojekter, der skal søges statslige puljemidler til i 2021

Historik

På Teknik- og Miljøudvalgets møde 4. februar 2021 pegede udvalget på seks mulige cykelstiprojekter, som skulle undersøges nærmere før beslutning om ansøgning til den statslige cykelpulje i 2021. Udvalget pegede endvidere på to strækninger, der skulle undersøges for mulighed for anlæg af 2 minus 1 vej som alternativ til cykelsti.

Sagsfremstilling

Vejdirektoratet har nu udmeldt kriterier og ansøgningsdato for kommunale ansøgninger til den statslige cykelpulje 2021. Ansøgningsfristen er mandag den 17. maj 2021.

Kriterierne er følgende:

- Ny infrastruktur dedikeret til cyklister
- At projektet bidrager til større sikkerhed for cyklister
- At flest muligt får gavn af projektet
- At projektet bidrager til bedre sammenhæng, f.eks. ved at styrke integrationen mellem den kollektive trafik og cykling
- At projektet koordineres med relevante aktører
- Viden- og innovationsprojekter, som f.eks. mindre forsknings- og analyseprojekter

Der forudsættes kommunal medfinansiering på 50 pct. af anlægsudgiften. Det kommunale bidrag skal prioriteres inden for kommunernes anlægsramme. For viden- og innovationsprojekter vil der dog kunne gives op til 100 pct. i tilskud.

Forvaltningen har gennemgået og undersøgt de seks forslag, som Teknik- og Miljøudvalget pegede på, på mødet 4. februar 2021. For hvert projektforslag er der ud fra de oplyste kriterier for den statslige pulje, udarbejdet en vurdering, hvorvidt projektet er egnet til en ansøgning til cykelpuljen 2021. Herudover har forvaltningen udarbejdet anlægsoverslag og undersøgt muligheden for anlæg af 2 minus 1 vej på Gånsagervej og Tingvej som et alternativ til anlæg af cykelsti.

Der er vedlagt et bilag med vurdering af strækninger.

Vurdering af seks cykelstiprojekter

Fire stiforslag vurderes egnet som ansøgning til cykelpuljen:

- Høybergvej mellem Visby og stationen, anlæg af dobbeltrettet cykelsti - alternativt anlæg af cykelbaner langs Høybergvej.
- Hydrovej i Tønder, ændring af eksisterende fortov til cykelsti, og anlæg af cykelsti hvor der ikke er fortov.
- Branderupvej mellem Agerskov og Branderup, anlæg af dobbeltrettet cykelsti.
- Aabenraavej mellem rundkørslen ved Solvig og St. Emmerske, anlæg af dobbeltrettet cykelsti.

To stiforslag vurderes ikke egnet som ansøgning til cykelpuljen, men foreslås udført og finansieret af egne kommunale midler

- Bredebro Bygade i Bredebro, anlæg af kort strækning fællessti.
- Langagervej i Bredebro, anlæg af kort strækning dobbeltrettet cykelsti.

Vurdering af 2 minus 1 vej som alternativ til cykelsti

Anlægsoverslaget for begge strækninger er relativt højt, set i forhold til anlæg af en dobbeltrettet cykelsti. Det skyldes, at vejene skal sideudvides med fuld bærelag, så der kan anlægges 2 minus 1 vej:

- Gånsagervej mellem Skærbækvej og Povlskrovej, anlægsoverslag for 2 minus 1 vej på ca. 1,5 km inkl. sideudvidelse ca. 2,5 mio. kr.
- Tingvej mellem Agerskov og Rangstrup, anlægsoverslag for 2 minus 1 vej på ca. 2,7 km inkl. sideudvidelse ca. 6,4 - 8,5 mio. kr. afhængig af valg af tværsnit.

Forvaltningen anbefaler, at der arbejdes videre med ansøgninger til den statslige cykelpulje på de fire projekter, som ud fra kriterierne er vurderet egnet som emne. Derudover at projekterne på Bredebro Bygade og Langagervej i Bredebro prioriteres af egne midler i 2021. Der kan søges frigivelse af midler til disse to projekter på udvalgets møde i maj, såfremt de prioriteres. For de øvrige 4 projekter vil der i maj mødet blive forelagt økonomiske overslag for de 4 projekter inden endelige fremsendelse af ansøgningerne.

Tidligere evalueringer af længere cykelstier i åbent land som forbinder to byer viser, at borgerne er positive og glade for cykelstien, som giver dem muligheden for at bevæge sig mellem to bysamfund. Trafiktællingerne viser, at den seneste anlagte cykelsti mellem Rangstrup og Agerskov benyttes af 20 - 30 cyklister pr. døgn. Stort set ingen cyklede på strækningen tidligere. Trafiktællinger på cykelstien mellem Tønder og Højer, viser at stien benyttes af flest på den bynære del af stien mellem Tønder og Møgeltønder. Her cykler ca. 90 cyklister pr. døgn, mens der på den lidt længere strækning mellem Højer og Møgeltønder cykler ca. 30 cyklister i døgnet. I turistsæsonen vil stierne sandsynligvis benyttes af flere.

Økonomi

På anlægsbudgettet 2021 er der afsat 5,915 mio. kr. til anlæg af cykelstier. I overslagsåret 2022 er der afsat 6,386 mio. kr. Såfremt der gives tilsagn om statslige puljemidler til ét eller flere projekter i Tønder Kommune, skal der underskrives et tilsagn om kommunal medfinansiering senest ét år efter tilsagnet. Det vil sige, at egne midler i både 2021 og 2022 kan indgå i finansiering af de stiprojekter, der måtte få tilsagn om statsligt tilskud.

Fagchefen for Teknik og Plan indstiller,

at Teknik og Miljøudvalget beslutter at

- forvaltningen arbejder videre med ansøgninger til Cykelpuljen på de fire cykelstiprojekter - Høybergvej, Hydrovej, Branderupvej og Aabenraa - for genoptagelse på næste udvalgmøde med forelæggelse af anlægsoverslagene inden der søges endeligt,
- prioriterer anlæg af sti på Bredebro Bygade og Langagervej for egne midler i 2021.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Ansøgningsguide_cykelpulje

Gånsagervej - Budgetoverslag - 2 minus 1 vej.pdf

Tingvej, 2 minus 1 vej, beskrivelse og overslag

Screening af potentielle cykelpuljeprojekter-Sammenfatning-Version1A

Punkt 6: Ansøgning fra Døstrup Borgerforening og Praktisk Økologi om mere Vild natur

04.21.00-A00-1-21

Beslutningstema

Døstrup/Mjolden borgerforening har sammen med foreningen Praktisk Økologi i Ribe indsendt en ansøgning om mere vild natur med vilje i landsbyerne i Tønder kommune.

Historik

Sagen behandlede på Landdistrikts- og bosætningsudvalget den 7. april 2021 og er videresendt til Teknik- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Efter at det kort før påske blev offentliggjort at Tønder kommune har meldt sig til konkurrencen "Danmarks vildeste kommune", har Døstrup/Mjolden borgerforening (DMB) sammen med foreningen Praktisk Økologi (PØ) i Ribe sammensat et projekt, som de i længere tid har tænkt på, men ikke set muligt.

De to foreninger har i forvejen et samarbejde om vild natur og en lokal borger i Døstrup er uddannet natur-coach. Foreningerne og tovholderen har gennem længere tid oplevet en øget interesse lokalt, nationalt og globalt for biodiversitet og de oplever at flere landsbyer i Tønder kommune har drøftet mulighederne i vild natur lokalt, men der mangler både viden og hjælp til hvordan man går igang. Derfor har PØ og DMB valgt at satse på en koordineret landsbyindsats.

I ansøgningen beskrives:

"Vi vil gennemføre lokale inspirationsaftener/eftermiddage i mindst 10 byer, samt to andre aktiviteter, der kan styrke den vilde natur. Der søges både til materialer, konsulentbistand og mindst to prof. oplæg. Projektet i sin korthed indeholder følgende: Oplæg i 10 landsbyer, oplæg der skal informere, orientere, dele frø ud og opfordre til handling, mm 2 oplæg med en kendis, som skal afholdes som offentlige inspirationsmøder."

Ved de lokale møder vil projektet hjælpe dem med at komme igang med lokale indsatser. Projektet skal være med til at sætte skub i et emne som i forvejen fylder i mange lokalområder, men som kan være svært at gå igang med. Projektet beskriver at de vil kontakte "dem som brænder for det, så skal resten nok komme med sidenhen. Nu skal det være!" Målgruppen beskrives som "landsbyerne i Tønder kommune der har ønske om at forbedre biodiversiteten med mere vild natur. Aktiviteterne i landsbyerne vil så henvende sig til alle borgere i de pågældende landsbyer. Projektet skal desuden informere og skubbe til folks etiske opfattelse af, hvordan velplejede haver skal se ud. Der ligger megen viden og information på naturkommunen.dk som blev etableret efter DR-udsendelserne "Gi os naturen tilbage". Denne viden skal udbredes og formidles til interesserede borgere, der skal anvises handlemuligheder."

I de lokale møder vil projektet inspirere og dele viden om hvordan man kan skabe mere vild natur i både haver og/eller på industri/landbrugsarealer.

Forvaltningens kommentarer til ansøgningen:

Den lokale sammenhængskraft mellem landbyerne styrkes, ved at iværksætte et projekt med 10 deltagende landsbyer. Vi ved at flere af kommunens landsbyer har drøftet muligheden for mere vild natur, flere blomster og buske, men der er ikke iværksat konkrete projekter, fordi det har været vanskeligt for byerne at tilgå viden. Den viden vil projektet dele. Ved at imødekomme et lokalt projekt med et bredt geografisk perspektiv, der har tæt kontakt til den nationale indsats til kommune-konkurrencen, og også har netværk til deltagerne i DR-udsendelserne "Gi os naturen tilbage", vil man kunne forvente en positiv omtale af Tønder kommunes landsbyer. En koordineret indsats vil også betyde at landsbyernes indsatser tælles med i konkurrencen.

Projektet her taler ind i følgende målsætninger fra LBU's strategi og handlingsplan:

- ? Vi skal hjælpe lokalområderne med at tænke strategisk, når de kommer med ideerne
- ? Vi skal dyrke vores stedbundne udviklingspotentialer
- Fremme initiativer, der øger markedsføringen af Tønder Kommunes landdistrikter som attraktive bosætningsområder.

Projektet lægger op til et tæt samarbejde med kommunens deltagelse i konkurrencen "Danmarks vildeste kommune" og vil dermed også lægge sig op af indsatser koblet på Kommunalbestyrelsens Visions- og Strategiplan.

Økonomi

Der ansøges om 50.000 kroner ud af et samlet budget for projektet på kr. 140.000.

Der er afsat 150.000 kr. til "Samskabelse med borgere og BID", endnu uforbrugt. Det vurderes, at der i indeværende år er mulighed for at dække denne udgift indefor puljen, da der i første del af 2021 har været begrænsede indsatser på området grundet Corona. Men fremadrettet vurderes det, at der i forhold til øget indsatser for fællesskaber efter oplukningen, vil blive behov for resten af midlerne.

Fagchefen for Teknik og Miljø indstiller,

at projektet imødekommes med en bevilling på 25.000 kr.,
at udgiften finansieres af afsatte midler til samskabelse med borgere.

Vicekommunaldirektøren indstiller, 7. april 2021, pkt. 6:

at projektet imødekommes med en bevilling på kr. 25.000,
at projektansøgningen oversendes til TMU, for en mulig bevilling af de resterende 25.000 kroner, med baggrund i konkurrencen "Danmarks vildeste kommune".

Beslutning fra Landistrikts- og bosætningsudvalget den 7. april
Indstillingen godkendt.

Thomas Ørting Jørgensen, Susan Pedersen, Ulla Bennedsen, Christian Schulz og Svend Erik Matthiesen deltog ikke i behandling af punktet. Kirsten Willadsen og Ruth Ørbæk deltog som suppleanter.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

ans tilskud LBU_VILD med Mere.pdf

Punkt 7: Stadepladser opkrævning af afgifter

05.00.00-G01-28-21

Beslutningstema

Der skal i dette punkt træffes beslutning om, hvorvidt der fortsat skal opkræves afgift for stadepladser

Historik

Der er en lang tradition for at stille stadepladser til rådighed for torvehandlende mod en afgift. Det har været på Torvet i Tønder, på Torvet i Løgumkloster samt på Lakolk butikstorv. På Lakolk butikstorv har kriteriet været, "at der må forhandles utilberedte naturalprodukter fra jordbrug, husdyrhold og fiskeri samt danske husflidsprodukter og blomster". I henhold til "Torveregulativet" vedtaget i juni 1989 (Tønder) og en byrådsbeslutning fra Løgumkloster i juni 2003, afregnes pr. m2. På Lakolk har der ikke været indtægter i perioden 2018-2020.

Sagsfremstilling

Der er et ønske fra Handelsstandene ved Citychefen om, at tiltrække torvehandlende og da det samtidigt er fremført, at betaling for pladsen kan mindske interessen fra de handlende giver det grund til at evaluere ordningen. Den yderst beskedne indtægt står ikke mål med den administrative indsats, hvorfor det foreslås at stille pladser gratis til rådighed og fjerne gebyret fra takstbladet allerede fra 2021. I fald det besluttes, vil det blive indarbejdet i budget 2022 for det fremadrettede.

For sagen er der to scenarier:

1. den nuværende ordning kan bevares med takster administreret af forvaltningen,
2. taksterne nulstilles fra 2021 af grundet ekstra indsats efter Covid-19 og pladserne tilbydes uden vederlag. Tildeling af pladser administreres af handelstandforeningerne repræsenteret ved citychefen efter retningslinjer fra forvaltningen.

Økonomi

Indtægter for Løgumkloster har været (2018) 9.530,50 kr., (2019) 3.762,00 kr. og (2020) 3.828,00 kr. for Tønder har indtægter været (2018) 1.260,00 kr., (2019) 1.305,00 kr., (2020) 2.248,50 kr. I Tønder er indtægter eksklusiv pladsleje for den stationære pølsevogn på torvet.

Budgetmæssigt indgår indtægterne i samlet pulje for torve, facade og stadeafgifter, som vil blive tilpasset fremadrettet ved budgetlægningen for 2022 og overslagsårene.

Fagchefen for Teknik og Plan indstiller,

at scenarie 2 godkendes, hvor afgifter nulstilles fra 2021 og Citychefen står for aftalerne med de handlende, at der i samråd med Citychefen udarbejdes retningslinjer suppleret med kortmateriale, der viser placering, at afgifter nulstilles på takstblad for 2021 og indarbejdes i budget 2022, og at der udarbejdes et nyt fælles regulativ.

Beslutning

Indstillingen godkendt, idet stadeafgifter medtages til budget 2022 som udvidelsesforslag.

Punkt 8: Godkendelse af projektforslag fra Tønder Fjernvarme

13.03.18-P20-1-21

Beslutningstema

Det skal i denne sag besluttet, om projektforslaget vedrørende etablering af en 15 MW elkedel for Tønder Fjernvarme og en udvidelse af Tønder Fjernvarmes forsyningsområde skal godkendes.

Sagsfremstilling

Tønder Fjernvarme vil gerne udvide deres forsyningsområde ind i områder, der i dag er udlagt til naturgasforsyning, jf. projektforslaget i bilaget. Udvidelsen af forsyningsområdet omfatter Ulriksalle og Tved. Derudover vil Tønder Fjernvarme også etablere en 15 MW elkedel. Denne elkedel vil de drifte på fordelagtige tidspunkter i forhold til elprisen og byde ind på specialreguleringsmarkedet, så vidt det er muligt. Denne form for drift er der ikke taget højde for i beregningerne, hvor der er anvendt priser, som er højere, hvilket sætter fjernvarmens forudsætninger i ugunst og derved skaber mere robuste forudsætninger.

Der vurderes, at være argumenter for og imod projektforslaget. For tæller, at samfundsøkonomien er positiv og robust, at projektet giver en mindre CO₂-ækvivalent udledning, at en boligforening har tilkendegivet at de gerne vil have fjernvarme og at det vil give boligejerne et alternativ til deres naturgas. Imod tæller at brugerøkonomi er bedre for naturgas, hvis man har en ny gaskedel, dog kan fjernvarmen ikke tvinge folk til at skifte til fjernvarme og at der er naturgasforsyning, så området vil blive dobbeltforsynet med kollektiv varmforsyning.

Brugerøkonomi

Det er svært at vise den præcise brugerøkonomi for den enkelte husstand, da det kommer an på mange parametre. Derfor er der lavet nogle gennemsnitsbetragtninger, som beror på et 130 m² standardhus og et årligt varmeforbrug på 18 MWh jf. tabellen nedenfor.

For naturgas er der en omkostning med og uden gaskedel i tabelopgørelsen, idet der i tilfældet uden omkostning til gaskedel antages, at der ikke skal investeres i en ny gaskedel i undersøgelsesperioden. I tilfældet med en omkostning til gaskedel skal der investeres i en ny gaskedel i undersøgelsesperioden. Gaskedlerne har en gennemsnitsalder på 12 år og levetiden på gaskedlerne er 20 år, hvilket giver en reinvestering i år 8, der er medtaget i omkostningen til gaskedel. Den uden omkostning til gaskedel er hvis gaskedelen er helt ny. Undersøgelsesperioden er på 20 år. Det forventes, at gaspriserne stiger med 8 % i henhold til klima-aftalen og denne stigning er ikke medtaget i beregningerne. Denne gasreference både med og uden omkostning til en gaskedel er kun med i den brugerøkonomiske analyse og ikke i den samfundsøkonomiske, da det ønskes fra bygherres side, at der ses bort fra fossile scenarier, og det er kun medtaget for at give en helhedsforståelse af projektet.

For biogas er der en omkostning uden og en med til en gaskedel. Den er beregnet på samme måde som den for naturgas, hvor der er anvendt biogaspriser i stedet for naturgaspriser, som er beregnet ud fra gaspriserne og afgifterne fra den samfundsøkonomiske del.

For fjernvarmen er afpropping af gasstik ikke med i omkostningen, da man forventer at kunne få tilskud til det, fordi at tilskudspuljen til afpropping af gasstik er højere en fjernvarmepuljen.

For varmepumpen er der to alternativer, dels en som hænger sammen med samfundsøkonomianalysen og dels en pakkedløsning. For varmepumpealternativet på de 157.560 kr. over 10 år er der medtaget et tilskud på 28.000 kr. som opnås gennem tilskudsmidler fra f.eks. Bygningspuljen. Det er ikke sikkert, at alle i området kan få dette tilskud og derved vil deres omkostning til varmepumpen stige. I Teknologikataloget fra Energistyrelsen er levetiden på varmepumper sat til 18 år, men er i analysen sat til 20 år, som giver varmepumpen en fordel i forhold til de andre alternativer. Virkningsgraden på varmepumpen, også kaldt COP, er høje i Teknologikataloget, og dette er vurderet efter praktiske erfaringer, som er blevet oplyst fra konsulentens side og som forvaltningen deler. Den høje COP er også til varmepumpens fordel. Varmepumpealternativet pakke er en samlet løsning, som er en varmepumpe på abonnementsordning, og er taget med for at synliggøre de fordelagtige priser og faktorer i Teknologikataloget. Hvis man skal låne penge til en varmepumpe, er omkostningen ved et lån ikke medtaget i nogle af varmepumpealternativerne.

Den omkostning som er vist i tabellen, er for en 10 års periode.

Varme installationen

Omkostning inkl. moms

Gasreference, uden omkostning til gaskedel

141.570 kr.

Gasreference, med omkostning til gaskedel	173.064 kr.
Biogasreference, uden omkostning til gaskedel	152.174 kr.
Biogasreference, med omkostning til gaskedel	183.968 kr.
Fjernvarmeprojekt	163.130 kr.
Varmepumpealternativ	157.560 kr.
Varmepumpealternativ, pakke:	200.000 kr.

Samfundsøkonomi

I tabellen viser projektet med fjernvarme (Projekt) en samfundsøkonomisk fordel på 27,7 mio. i forhold til varmepumpealternativet (Alternativ) og 33,6 mio. i forhold til biogasalternativet (reference 1A). Der er blevet udført følsomhedsanalyser på samfundsøkonomien, som viser en god robusthed i projektet, hvor det kan nævnes, at hvis tilslutningsgraden er nede på 15 % vil der stadigvæk være positiv samfundsøkonomi i projektet, og der er en boligforening i området som repræsenterer 87 rækkehuse, som gerne vil have fjernvarme, og dette udgør mere en 15 % af boligerne.

Biogasalternativet er udarbejdet, fordi der gives mulighed for i en vejledende udtalelse fra Energistyrelsen, at se bort fra fossile scenarier i den samfundsøkonomiske analyse. Der er ikke udarbejdet et fossil-scenarie i dette projektforslag, da det ønskes fra bygherres side, at der ses bort fra fossile scenarier. Der gives i Energistyrelsens vejledende udtalelse også mulighed for at se bort fra biogasalternativet, hvis Kommunalbestyrelsen ønsker dette, f.eks. hvis biogas ikke er et relevant alternativ i området. Forvaltningen har spurgt Evida om mængden af biogas i naturgasnettet i Tønder by, og de svarer, at der p.t. er næsten 100 % naturgas i rørene, dog forventes det, at der i 2040 vil være 100 % VE-gas i naturgasnettet.

I tabellen er der vist de samfundsøkonomiske omkostninger for de 3 scenarier over en 20 årig undersøgelsesperiode.

	Omkostningen	Fordel op imod projektet
Projekt	587.403.949	
Reference 1A	621.028.441	-33.624.492
Alternativ	615.096.482	-27.692.533

Miljøudledninger

Som vist i tabellen er der en mindre udledning af CO₂-ækvivalenter i projektet i forhold til de to andre alternativer, og jo mere elkedelen kører på specialreguleringsmarkedet jo lavere bliver CO₂-ækvivalent udledningen, da der på de tidspunkter hovedsagelig er VE-el i nettet. Driften på specialreguleringsmarkedet er ikke med i beregningerne, og dette stiller fjernvarmen i ugunst overfor de andre nævnte scenarier, og giver en robusthed i beregningerne for fjernvarmen.

I tabellen er der vist miljøudledninger for de 3 scenarier over en 20 årig undersøgelsesperiode.

Udledninger i ton	Projektet (fjernvarme)	Reference 1A (Biogas)	Alternativ (varmepumper)
CO ₂ -ækvivalenter	13.563	14.694	14.666
SO ₂	44	21	21

NO _x	364	349	373
PM _{2,5}	16	18	18

Tidsplan

Anlægsarbejdet forventes at starte primo august 2021 og løbe over en 1 årig periode, og områderne forventes at komme i drift fra primo oktober 2022.

Som bilag vedlægges projektforslaget, Energistyrelsens vejledende udtalelse, Evidas høringssvar, samt svar fra DFP(konsulenten) på spørgsmål vedrørende projektforslaget.

I Evidas høringssvar havde de 3 spørgsmål/kommentarer. Den første var til Forvaltningen, om man kunne fortælle hvordan vi håndtere § 15, stk. 5 i projektbekendtgørelsen(BEK nr 1794 af 02/12/2020), som blev sendt til Evida. De næste to spørgsmål er vedrørende specifikke elementer i dette projektforslag. Hvor svarene er vedhæftet.

Forvaltningen oplyser at kommunalbestyrelsen i flg. projektbekendtgørelsen nærmere beskrevet under punktet Lovgrundlag, i henhold til § 18, kan meddele en godkendelse til et projekt der er samfundsøkonomisk fordelagtigt, men kommunalbestyrelsen kan også lade være med at meddele godkendelse til et projekt der opfylder kravene.

Økonomi

Projektet ansøger om kommunegaranti som behandles i et særskilt punkt

Lovgrundlag

Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, BEK nr. 1794 af 02/12/2020 (Projektbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse af lov om varmforsyning, LBK nr. 1215 af 14/08/2020

Fagchefen for Teknik og Plan indstiller,

at scenarier med fossile brændsler som hovedbrændsel ikke anses som relevant jf. projektbekendtgørelsen, at projektforslaget godkendes, og at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

DFP Projektforslag - Ulriksalle, Tved og etablering af 15 MW elkedel rev. 09022021.pdf

DFP - Samlede bilag v2 09022021.pdf

Vejledende udtalelse om fossile scenarier fra Energistyrelsen

Evidas høringssvar på fjernvarmforsyning af Tved og Ulriksalle i Tønder samt etablering af Elke.pdf

Bemærkninger til høringssvar 110321.pdf

Punkt 9: Godkendelse af projektforslag fra Løgumkloster fjernvarme

13.03.18-P20-2-21

Beslutningstema

Det skal i denne sag besluttet, om projektforslaget vedrørende en udvidelse af Løgumkloster Fjernvarmes forsyningsområde skal godkendes

Sagsfremstilling

Løgumkloster Fjernvarme vil gerne udvide deres forsyningsområde ind i nuværende naturgasområder i industriområde syd for Stationsvej og Møldamager. Udvidelsen af forsyningsområde er vist i projektforslaget på side 5, som er i bilag.

Der vurderes, at være argumenter for og imod projektforslaget. For tæller, at der er en positiv og robust samfundsøkonomi, at forbrugerne i området får mulighed for fjernvarme og der der forekommer en reduktion af CO₂-ækvivalenter ved fjernvarmen. Imod tæller, at idet der er naturgasforsyning, vil området blive dobbeltforsynet med kollektiv varmforsyning og der er en bedre brugerøkonomi for naturgas er marginalt bedre.

Brugerøkonomi

Der er en forskellig sammensætning af huse i området og dele af det er også industriområde, og der er derfor lavet standardberegninger for konverteringen til fjernvarme. Der er anvendt et lån med en norminel rente på 5 % for investeringsomkostningen for varmforsyningsformerne. Tilskudsmulighederne til fjernvarme, afpropping af gasstik og direkte til installation af varmepumpe indgår ikke i den brugerøkonomiske beregning. Dertil kommer en generel selskabsøkonomisk besparelse, som fordeles ud til forbrugerne. Den selvsøkonomiske besparelse på 0,67 mio., som forventes ved tilkobling af de nye brugere, vil resultere i en årlig besparelse på 460 kr. pr standard husstand.

I tabellen er vist priserne for de forskellige opvarmningsmuligheder for bolig og erhverv, som er lavet ud fra standardtal. For boliger er der anvendt et areal på 130 m² og et varmebehov på 18,1 MWh, og for erhverv er det 268 m² og et varmebehov på 28 MWh.

	Bolig	Erhverv
Fjernvarme	16.880	32.168
Luft til vand varmepumpe	17.179	31.033
Individuel gaskedel	16.169	

Samfundsøkonomi

I den samfundsøkonomiske analyse er der lavet flere følsomhedsberegninger, som viser en robusthed i den samfundsøkonomiske analyse, bl.a. at der med en tilslutning på 53% stadigvæk er en positiv samfundsøkonomi og at der forventes en tilslutning på 80% i områderne. Ifølge projektbekendtgørelsens § 15, stk. 5, kan kommunalbestyrelsen vælge at se bort fra scenarier med fossile brændsler som hovedbrændsel, som er tilfældet i referencen. Ved at se bort fra scenariet, ser man bort fra samfundsøkonomien, selskabsøkonomien og brugerøkonomien i scenariet.

I tabellen vises de samfundsøkonomiske omkostninger for 3 scenarier, hvor fjernvarmen er det billigste alternativ, med en samfundsøkonomisk fordel på 2,6 mio. i forhold til referencen.

	Samfundsøkonomiske omkostning	Samfundsøkonomisk forskel til referencen
Reference (Individuel naturgasforsyning)	17,13 mio.	
Alternativ 1 (Fjernvarme)	14,53 mio.	-2,6 mio.
Alternativ 2 (Individuelle varmepumper)	18,89 mio.	+1,76 mio.

Miljudledninger

Ved etablering af fjernvarme i områderne kan man få en reduktion på 5.501 ton CO₂-ækvivalenter med en tilslutning på 80 %.

I tabellem vises miljøudledningerne for scenarierne. Udledningerne er over en 20 års undersøgelsesperiode.

Udledninger i ton	Referencen (Individuel naturgasforsyning)	Alternative 1 (Fjernvarme)	Alternative 2 (Individuelle varmepumper)
CO ₂ -ækvivalenter	8.383	2.882	473
SO ₂	1	1	0
NO _x	5	15	2
PM _{2,5}	0	1	0

Tidsplan

Der regnes med en konvertering på 20 % om året i 5 år til en samlet tilslutning på 80 % efter 5 år.

Projektforslaget er vedhæftet i bilag

Forvaltningen oplyser at kommunalbestyrelsen i flg. projektbekendtgørelsen nærmere beskrevet under punktet Lovgrundlag, i henhold til § 18, kan meddele en godkendelse til et projekt der er samfundsøkonomisk fordelagtigt, men kommunalbestyrelsen kan også lade være med at meddele godkendelse til et projekt der opfylder kravene.

Økonomi

Projektet medfører ikke Tønder Kommune udgifter

Lovgrundlag

Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, BEK nr. 1794 af 02/12/2020 (Projektbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse af lov om varmforsyning, LBK nr. 1215 af 14/08/2020

Fagchefen for Teknik og Plan indstiller,

at scenarier med fossile brændsler som hovedbrændsel ikke anses som relevant jf. projektbekendtgørelsen, at projektforslaget godkendes, og at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

26 02 2021 Projektforslag Løgumkloster - Udvidelse af forsyningsområde.pdf

Punkt 10: Ansøgning fra Spangholm om overtagelse af gadelys samt optase som offentlig vej

05.02.00-G01-1-21

Beslutningstema

Der skal i dette punkt tages beslutning om, hvorvidt kommunen ønsker at overtage vejbelysning og /eller optage privat sti og vej som offentlig. Beslutningen er af principiel karakter.

Historik

I Lokalplan 7.82 der omfatter Spangholm, fremgår det, at stamvejen er offentlig vej samt, at de to stikveje er private fællesveje. Teknik- og Miljøudvalget besluttede på mødet 11. august 2020, at gadelys på private arealer og veje, hvor kommunen tidligere havde varetaget driften, skulle overdrages til brugerne.

Sagsfremstilling

Tønder Kommune modtog 1. januar 2021 en henvendelse fra Spangholm grundejerforening med disse to ansøgninger vedrørende stikvejen, der er sammenhængende med cykelstien til Strucksallé:

1. At kommunen frafalder kravet om at overdrage belysningen til grundejerforeningen, grundet at den er stikvej med forbindelse til Stucksallé, og også betjener andre end beboerne på Spangholm.
2. At stikvejen optages som kommunal vej med samme begrundelse.

Da der kan ligge en kommunal interesse i at sikre belysningen af en forbindelsesvej som denne, kan det give god mening at efterkomme ønsket om, at Tønder Kommune fortsat varetager driften af vej- og stibelysningen. Såfremt Spangholm fritages for overdragelse med den begrundelse, at der er tale om et delforløb, der forbinder veje/områder og derfor er ønskelige at bevare oplyst, vil der være andre steder i kommunen, som med rette kan bede om det samme. Det drejer sig om de fire områder Herrestedgade-Toften i Toftlund, Krumom i Tønder, Ulriks allé i Tønder og Sivkrogade-Lundbyesvej i Bedsted. At optage stikvejen som offentlig vej vil kunne skabe en gråzone, hvor mange private fællesveje vil argumentere for at deres ligestilles.

Der opstilles 3 mulige scenarier;

- a. ansøgning kan helt afvises med Lov om private fællesveje som grundlag.
- b. ansøgning imødekommes i forhold til, at kommunen optager vejen som offentlig og dermed også overtager belysning.
- c. ansøgning om optagelse som offentlig vej afslås, mens ansøgning om at kommunen fortsat varetager drift af gadelyset imødekommes på den baggrund, at det er af almen interesse, at vejen fortsat er oplyst, da det er en forbindelsesvej.

Såfremt scenarie c. vælges, vil de øvrige tilsvarende stiforløb blive orienteret om muligheden herfor.

Økonomi

Den årlige udgift til strøm og vedligehold er for Spangholm beregnet til 500 kr. og for de 4 sammenlignelige områder ialt en udgift på ca. 3.600 kr. årligt.

Lovgrundlag

Lov om private fællesveje

Fagchefen for Teknik og Plan indstiller,

at scenarie c. besluttet således, at udgifter til gadelyset fortsat ligger ved kommunen, men at det afvises at optage vejen som offentlig, og at beslutningen også gælder andre tilsvarende stiforløb med samme ejerforhold i fald dette ønskes fra ejerside.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

spangholm skite.pdf

Herrestedgade - Toften Toftlund.pdf

Krum om Tønder.pdf

Ulriksalle 8-22.pdf

Sivkrovej-Lundbyesvej Bedsted.pdf

Punkt 11: Kongevej 43, 6270 Tønder - udskiftning af vinduer

01.02.05-P25-85-21

Beslutningstema

Det skal besluttes, om der skal meddeles dispensation til montering af PVC-vinduer i ejendommen Kongevej 43, 6270 Tønder.

Sagsfremstilling

Ejer af ejendommen Kongevej 43, 6270 Tønder har ansøgt om dispensation til at udskifte eksisterende vinduer med nye opsprossede vinduer udført i PVC. Ejendommen er opført i 1945 og er registreret som bevaringsværdig med SAVE-værdien 5. Ejendommen er endvidere omfattet af lokalplan nr. 051-610 for Tønder Midtby, som bl.a. har til formål at fastlægge bevarende bestemmelser for eksisterende bebyggelse og sikre, at vedligeholdelse og ændringer foretages med respekt for - og i den oprindelige arkitektur, byggestil, materialevalg og udseende. I henhold til lokalplanens § 7.33 skal vinduer med sprosser udføres med et lag glas og kitfalsede sprosser i størrelsen 25 mm med en koblet ramme eller forsatsrude bagved. Vinduer skal hængsles på samme måde som de oprindelige vinduer eller som karakteristisk for byggestilen og bygningstypen.

Ejendommen har oprindeligt været opført med opsprossede vinduer i et atypisk format (se vedhæftede tegning). Forvaltningen anbefaler derfor, at ejendommen enten monteres med vinduer tilsvarende de oprindelige i træ, opsprossede med et lag glas og en forsatsløsning eller at der, i overensstemmelse med arkitekturen og den stedlige byggeskik kan monteres to-rammede vinduer i træ uden sprosser, og udføres med termoglas.

Lovgrundlag

Planloven

Fagchefen for Teknik og Plan indstiller,

at der meddeles afslag til de ansøgte vinduer, og at forvaltningen bemyndiges til at meddele administrativt afslag på ansøgninger om PVC-vinduer indenfor lokalplan nr. 051-610 for Tønder Midtby.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Kongevej 43

Vinduer

Punkt 12: Ændret vigepligt i Højer by

05.01.00-P20-3-19

Beslutningstema

I denne sag træffer Teknik- og Miljøudvalget beslutning om de ændrede vigepligter i to kryds i Højer by skal fastholdes

Sagsfremstilling

I forbindelse med byomdannelsen af Højer, blev der i 2019 som forsøg ændret på vigepligten i to kryds i Højer by. I krydset Nørrevej / Ballumvej blev vigepligten vendt, så trafikanterne på Ballumvej har vigepligt. I krydset Storegade / Skolegade blev der indført højre vigepligt. Baggrunden for disse ændringer var dels, for begge kryds, oplæg fra arkitekten bag byomdannelsen og dels for krydset Nørrevej / Ballumvej også som projektforslag i trafikplanen for Højer.

Ændringerne i vigepligten er tænkt som et greb i byomdannelsen for at binde Højer bedre sammen, så byen ikke er skåret midt over af tværgående veje, og at der er fri passage mod Vadehavet, som man historisk har haft, når man kommer ad Nørrevej eller Storegade.

Ændringerne blev indført som forsøg primo 2019. Færdselspolitiet, som er myndighed på området, har været med i processen fra start af forsøget og har på baggrund af en faglig vurdering godkendt, at de ændrede forhold indarbejdes i byomdannelsesprojektet. Mens der ikke har været nævneværdige bemærkninger til ændringen i krydset Nørrevej / Ballumvej, er der nogen utilfredshed blandt borgerne i Højer om omkring ændringen i krydset Storegade/Skolegade. Borgerne føler sig ikke hørt i forsøgsperioden, og senest har borgerforeningen indsendt et høringssvar, som opfordrer Tønder Kommune til at rulle ændringen tilbage. Problemet er, at der er indført højrevigepligt, som borgerne føler sig meget utrygge ved.

Begrundelsen for, at vigepligten i dette kryds ikke blev vendt var, at der er dårlig oversigt i krydset. Så hvis hensigten med fri passage til og fra Vadehavet i byomdannelsen skulle fastholdes, var eneste mulighed at indføre højre vigepligt. I byomdannelsesprojektet er det planlagt, at belægningen på Storegade og på Skolegade visuelt skal indikere, at trafikanterne befinder sig i en ældre bykerne, hvor hastighedsniveauet er lavt.

Den 25. marts 2021 blev der afholdt et virtuelt møde mellem formanden for Højer Lokalråd og forvaltningen, hvor deres høringssvar og ændringerne blev drøftet. Lokalrådet fastholder efter mødet deres forslag til tilbageførsel af vigepligten i krydset Storegade/Skolegade.

Det er Forvaltningens vurdering, at krydset Nørrevej/Ballumvej fungerer tilfredsstillende og med vejændringen klarere definere vejforløbet igennem byen øst-vest. Dertil vil byomdannelsens ændringer med anden belægning på Skolegade visuelt vise, at der sker ændringer ved tilkørsel nord fra. Således vurderes den nuværende ændring som trafikikkerhedsmæssig bedre løsning som det også fremgår af Trafikplanen.

For krydset Storegade/Skolegade vurderer Forvaltningen at begge løsninger i krydset kan løse udfordringen. Der vil ske en markant ændring af belægningen på Storegade, som således visuelt vil give Storegade præg af den gennemgående øst-vestlige forbindelse. Da der i høringsfasen er indkommet høringssvar fra Lokalrådet lydende på, at man ønsker en tilbageførsel af vigepligten i dette kryds, finder Forvaltningen, at man bør følge dette ønske, da det trafikikkerhedsmæssigt vurderes neutralt. Dog skal en ændring først endeligt udføres efter forhandling med Færdselspolitiet omkring vigepligten.

Lovgrundlag

Færdselsloven § 92 a

Politiet kan med samtykke fra vejmyndigheden, for så vidt angår offentlig vej, og fra vejmyndigheden, for så vidt angår privat fællesvej omfattet af §§ 25-86 i lov om private fællesveje, jf. lovens § 3, træffe bestemmelse om

1) indførelse af ubetinget vigepligt og

2) påbud om ensrettet færdsel.

Fagchefen for Teknik og Plan indstiller:

- at de ændrede vigepligtsforhold i krydset Nørrevej/Ballumvej gøres permanente og indarbejdes som et led i byomdannelsesprojektet og,

- at der på baggrund af bemærkningerne fra Lokalrådet genoptages forhandling med Politet om at tilbageføre vigepligten i krydset Storegade/Skolegade.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Høringssvar fra Lokalrådet i Højer

Punkt 13: Vestskoven 93, 6520 Toftlund – Ansøgning om dispensation, til opførelse af carport nært skel.

01.02.05-P25-88-21

Beslutningstema

Der skal besluttes, om der skal meddeles dispensations til afstandskrav til skel.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har modtaget en ansøgning om at opføre en carport på ejendommen Vestskoven 93, Arrild, 6520 Toftlund, som ligger i den vestlige del af skovområdet Arrild Ferieby. Den ønskede carport har et samlet areal på 35 m² med integreret skur. Det integrerede skur udføres med sider i træ og tag oplagt med PVC trapezplader (se bilag). Carporten placeres 2,5 meter fra skel mod adgangsgivende vej (se vedhæftede situationsplan).

Ejendommen er omfattet af Lokalplan nr. 102-440, som er gældende for Arrild ferieby, og har til formål at sikre områdets grønne struktur. Jf. § 5.2, skal bebyggelse opføres min. 5 meter fra skel mod adgangsgivende vej og min. 2,5 meter fra skel til nabo og grønne områder. Af lokalplanens redegørelse fremgår det endvidere, at bestemmelserne om bebyggelsens omfang og placering er fastsat på baggrund af områdets naturlige karakter. Det er formålet, at det dominerende karaktertræk for Arrild Ferieby skal være den skovbevoksede landskabelige karakter, hvor bebyggelsen nænsomt skal indpasses i naturen. For at underbygge områdets naturpræg skal bebyggelsen placeres i overensstemmelse med afstandskravende, så bygningerne ikke trækkes frem og virker dominerende i området. Bebyggelses ydre fremtræden skal jf. § 6.4 fremstå i teglrød, brun eller sort eller med ”grønne tag” såsom græstørv, mos, sedumtag eller lignende. I redegørelsen er det beskrevet, at der er lempet på materialebestemmelserne, men at netop bebyggelsens farveholdning vægtes højt, for at sikre et samspil med områdets skov- og naturkarakter. For at undgå, at bebyggelsen bliver fremtrædende og dominerende, skal bygninger derfor opføres i matte, ikke-reflekterende materialer og holdes i dæmpede jordfarver eller sort.

Det er forvaltningens vurdering, at lokalplanens bestemmelser om placering og ydre fremtræden er væsentlige for lokalplanens formål om at sikre områdets grønne struktur som beskrevet ovenfor. Ved at tillade bebyggelse nærmere skel end hhv. 5 m mod naboer og 2.5 m mod veje bringes bygningerne i fokus og bliver dominerende ift. områdets skovbeplantning med risiko for, at områdets karakter ændres markant. Carportens tag vil endvidere fremstå med en lys overflade og dermed skille sig ud fra de naturlige omgivelser. Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at der ikke meddeles dispensation til den ansøgte carport.

Lovgrundlag

Planloven

Fagchefen for Teknik og Plan indstiller,

at der meddeles afslag til den ansøgte placering.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Facade og plan af carport/skur

Situationsplan

Punkt 14: Opførelse af husstandsvindmølle

01.03.03-P19-10-21

Beslutningstema

Det skal besluttes, om tilknytningskravet kan anses som opfyldt, når en husstandsvindmølle opføres 37 meter fra eksisterende bygninger.

Historik

Ejeren af ejendommen, Mollerup 3, ansøgte den 26. september 2019 om landzonetilladelse til etablering af 4 Bed&Breakfast (B&B) værelser.

Der blev den 17. marts 2020 meddelt afslag på ansøgningen, idet der på ejendommen er opført en husstandsvindmølle (2016).

Ved opsætning af en husstandsvindmølle er forhold omkring støj fra vindmøllen et væsentlig kriterie, der skal overholdes ved bl.a. naboer. Støjkravene er ikke gældende for ejeren, såfremt det er ejeren, der bebor ejendommen, hvor møllen er opstillet.

Ved etablering af B&B vil bygningen blive omfattet af støjkrav, og B&B vil samtidig bevirke, at det bliver et støjfølsomt område. Husstandsvindmøllens støjniveau bevirker af støjkravene ikke kan overholdes og der kunne dermed ikke gives tilladelse til etablering af B&B på ejendommen.

Sagsfremstilling

Der er modtaget ansøgning om landzonetilladelse til at flytte/opføre en husstandsvindmølle. Den nye placering af husstandsvindmøllen er valgt således, at støjkrav kan overholdes og der dermed ville kunne opnås tilladelse til etablering af B&B. Der er ikke på nuværende tidspunkt foretaget nabohøring, da flytningen af møllen ikke ændrer væsentlig på forholdene for naboer. For at vindmøllen kan overholde støjkravene, vil der være nødvendigt at flytte møllen mod nord. For at opfylde støjkrav vil afstanden mellem nærmeste bygning og vindmølle blive 37 meter. Placeringen vil bevirke, at møllen ikke vil kunne opfattes som værende i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen. Og en afstand på 37 meter er væsentlig mere, end der tidligere er givet tilladelse til.

Husstandsmøller skal opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Det fremgår af ”Vejledning om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller, 2015, afsnit 2.3”, at husstandsvindmøller kan opstilles uden planlægning, hvis de opstilles i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygningsanlæg, hvilket efter hidtidig praksis vil sige opføres inden for en afstand af ca. 20 m. Opføres husstandsvindmøllen ikke i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygningsanlæg, dvs. fritstående, kræver det, som for alle andre vindmøller, en udpegning i kommuneplanen samt retningslinjer for områdets anvendelse. Der foreligger flere afgørelser i klagenævn om afstandsforhold for husstandsvindmøller. I afgørelserne lægges der udover afstandskravet stor vægt på, om møllen og bygningsmasse opfattes som en helhed. Så længe der er tale om, at det landskabeligt kan opfattes som en helhed, kan afstanden øges lidt, men der foreligger også afslag på en husstandsvindmølle, der er placeret 20 meter fra øvrige bygninger, men hvor møllen eksempelvis trods dette ikke indgår som en naturlig del af bygningsmassen. Det har ikke været muligt at finde afgørelse, der har tilladt at afstanden mellem bygninger og vindmølle har været over 25 meter,

En tilladelse til opstilling af en husstandsvindmølle 37 meter fra eksisterende bebyggelse vil ikke være i overensstemmelse med, at en husstandsvindmølle skal opstilles i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Placeringen nord for beplantning, der adskiller mark og bygningsområde, vil samtidig bevirke, at møllen vil opfattes som en fritstående mølle. Den ønskede opstilling vil ligeledes være i strid med kommunens administrationspraksis med hensyn til, hvad der kan betegnes som ”værende i tilknytning til”.

Husstandsvindmøllen ønskes opstillet i et område, der er udpeget som uforstyrrede landskaber. Landzonetilladelse, der tidligere er givet til vindmøllen, er netop begrundet med, at vindmøllen er placeret i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse og dermed vil vindmøllen kun i begrænset omfang påvirke de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i landskabet. Med en placering 37 meter fra den eksisterende bygningsmasse vil der ikke kunne laves samme vurdering.

Lovgrundlag

Planloven

Fagchefen for Teknik og Plan indstiller,

at der meddeles afslag til det ansøgte

Beslutning

Indstillingen godkendes ikke. Udvalget godkender ansøgningen.

Bilag

husstandsmøller afstand afgørelse

Kort vindmølle 1901-2021.jpeg

Punkt 15: Årshjul

00.00.00-G01-6-18

Sagsfremstilling

Årshjulet er et styringsværktøj, som skal give Teknik- og Miljøudvalget et samlet overblik over udvalgets aktiviteter, som ligger ud over de faste udvalgs møder.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at sagen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Årshjul April 2021

Punkt 16: Lukket: Orientering - lukket den 13. april 2021

00.01.00-G01-37-20

Punkt 17: Underskriftsark

00.01.00-P35-8-20

Beslutningstema

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert udvalgsmedlem underskrive digitalt ved at trykke på "Godkend".

xxxxx indstiller,

Indstillingen godkendt.

Beslutning

-